

Ideologisk kamp i en värld där ideologi anses passé

Ideologisk kamp i en värld där ideologi anses passé

Jesús Ramírez Cuevas är född i Mexico City och har en examen i statsvetenskap från National Autonomous University of Mexico (UNAM). Han har varit reporter för tidningen La Jornada och chef för tidningen Regeneración, som han grundade. Mellan 2016 och 2017 ingick han i den konstituerande församlingen i Mexico City och var ordförande för kommissionen för ursprungsbefolkningar, grannskap och ursprungsbefolkningar. År 2018 utsågs han av president López Obrador till allmän samordnare för social kommunikation och talesperson för republikens regering. I centrum för hans politiska och sociala aktivism står kommunikationens gränsöverskridande betydelse för utövandet av politik, från nedmonteringen av hegemoniska föreställningsvärldar. Han är en sann humanist. Han är engagerad i den nationella förnyelserörelsens (Morena) omvandlingsprojekt och anser att det är en rörelse som inte får försvinna.

Maribel Acosta Damas: Du talade om vad du kallade en nyckelfråga: Hur kan man föra en ideologisk kamp i en värld där ideologin är misskrediterad? Och du beskrev aspekter som konst och kultur, direkt kommunikation med folket och skapandet av egna medier för eget innehåll. Kan du kommentera erfarenheterna från Andrés Manuel López Obradors regering?

Jesús Ramírez Cuevas- Processen med avideologisering, det vill säga dominansen av en enda ideologi där det inte finns utrymme för andra, men som framstår som kulturellt sunt förnuft i världen, innebär en utmaning i debatten för att föra befolkningen närmare ett annat sätt att tänka. Det är svårt eftersom fördomarna och den negativa laddningen av vissa ord gör att det tar för lång tid att förklara att man talar om något annat.

Denna fråga ställdes av den ecuadoriansk-mexikanska tänkaren Bolívar Echeverría, en kännare av Marx verk och av den latinamerikanska barocken i betydelsen av vårt brokiga tänkande. Han ställde denna fråga som något grundläggande, ur filosofisk synvinkel, men för politiken: hur för vi denna kamp? Och vi börjar med att fråga oss själva, vad gör vi? Jo, vi bygger ett nytt samhälle. Men vilken typ av samhälle? Ett samhälle där det finns demokrati, rättigheter för alla, frihet; där människor har förmågan att kunna ge mening åt sina egna liv, där det inte finns något förtryck, där kvinnors rättigheter, naturens rättigheter etc. respekteras... Detta ingår i många projekt; ett mycket tydligt sådant sedan 1800-talet, vilket är socialism och kommunism som ett högre stadium av frigörelse. Men under hela 1900-talet har dessa begrepp urholkats av den politiska och ideologiska kampen. Och i slutet av 1900-talet dominerade nyliberalismen, med sitt projekt om historiens slut och upphävandet av alla idéer om social omvandling, och dominansen av marknadsfrihet som horisont för liv och utveckling, med en vision om demokrati som är förknippad med den som den enda giltiga projekthorisonten för mänskligheten.

Det har gått nästan 40 år sedan detta nyliberala projekt dominerade, vilket har misslyckats och ökat ojämlikheten. Det finns inte bättre demokrati eller större friheter. Och hur kan vi förklara för människor att vi inte vill ha det här systemet och att vi vill ha ett system med större friheter, med möjligheter för alla och med jämlikhet? Och hur kan vi föra den här kampen utan att säga att det är en ideologisk kamp? För i slutändan är varje idé om världen ideologisk, men det gäller att inte utgå från de begrepp som skapar

avståndstagande. Svaret kan finnas i sökandet efter motsvarigheter som vi hittar i historien, i kulturen och i människors dagliga liv. Och att utifrån detta bygga en förklaring av världen som uppenbarligen har kommunicerande kärn med frihetliga idéer och filosofier som för oss närmare människorna för att återknyta till frigörande och frihetliga idéer. Vi kan inte lämna frihetsbegreppet till högern eftersom det inte är sant, det är en fälla. De stjal vänsterns begrepp, de transponerar dem, de undersöker dem, de motsätter sig dem.

Maribel Acosta Damas- Här har vi den moderna kapitalismens invasiva karaktär...

Jesús Ramírez Cuevas - Hur kan vi då uppnå denna typ av fria samhällen, resultatet av folkets kamp och organisering och deras kulturella frigörelse? Genom att förankra dem i deras verklighet och deras historia. Det vi gör i Mexiko är att berätta historien som vad den är: en handling av det mexikanska folket för att uppnå ett bättre samhälle; denna handling utfördes av det mexikanska folket mot det spanska styret, mot den amerikanska kolonialismen; i folkets fantasi...

Maribel Acosta Damas- Vilken plats intar folkets vardagsliv i detta koncept?

Jesús Ramírez Cuevas- Det historiska minnet ligger till grund för det kollektivt omedvetna. Så vi talar om nationalhjältar, om självständighetsgärningar; vi firar Mexikos självständighetsrop den 15 september eller den 5 maj minns vi slaget vid Puebla, där den franska armén besegrades.

Maribel Acosta Damas- Och hur hänger firandet av de dödas dag ihop med detta identitetsbegrepp?

Jesús Ramírez Cuevas- Den kulturella basen för folket i Mexiko är de ursprungliga folkens kosmvision, där idén om livet är rotad i jorden, ett engagemang för den och även en vision om döden som en kontinuitet i existensen. Och denna återhämtning av de dödas dag är firandet av förfäderna och förankringen i det förflutna som grunden för familjen och samhället. Den här dagen representerar betydelsen av de för-columbianska mesoamerikanska kulturerna som baserades på majs. Att återupprätta majsens historia är att återupprätta samhällenas historia. Det är de dödas dag. Innan Morena-partiet kom till makten 2018 var det Halloween - den anglosaxiska De dödas dag - som dominerade och i denna idé om att återupprätta det egna har De dödas dag varit en omvärdering av identiteten. Och den återvände med ovanlig kraft till familjer, till samhällen, till gatan. Den har ersatt Halloween, som representerar skräck inför döden, medan döden för ursprungsbefolkningar är livets kontinuitet, och därför firas livet. Det är festligt, glatt, med musik, med mat, med sockerskallar, med gula blommor som inbjuder de döda att vara tillsammans med de levande. Det är ett firande av livet.

Maribel Acosta Damas- Och hur passar detta in i politiken?

Jesús Ramírez Cuevas- Det passar ihop med politik eftersom detta, politik, är det djupaste uttrycket för vilka vi är som medborgare. Människor har en kulturell bas som bildas av deras ursprung i familjen, och återhämtningen av samhällsvärden, av majsens historia, av räddningen av det historiska minnet, av det som konstituerar oss som ett folk, stärker vår identitet. Det som är kopplat till det dagliga livet och det imaginära ger oss en vision av nutiden i den mån vi känner igen oss i det förflutna, och det bidrar till en vision av framtiden.

Dagens kapitalism förstör personlighet, identitet och minne. Den förvandlar oss till en kultur av instanser och afasiska samhällen, utan minne. Därför är det viktigt med högtider som påminner oss om var vi kommer ifrån. Och de dödas dag påminner oss om att vi kommer från förspanska samhällen med värderingar som solidaritet, generositet, samarbete, gemenskap som centrum och axel i samhällslivet där offentliga tjänster är gratis. Det är inte makt över andra. Det är kollektivet som väljer sina ledare för att tjäna det. Än i dag tar myndigheterna inte betalt i ursprungsbefolkningarnas samhällen och detta kulturella substrat finns i DNA:t, det har bara förnekats väldigt mycket.

Det djupa Mexiko som en förnekad nation är resultatet av kolonialismen, och kolonialismen har varit ett kontinuum i en nyckelfråga: vad är kolonisatörens yttersta mål gentemot de koloniserade? Jo, att han antar kolonialistens egen identitet och betraktar den som sin horisont och strävan. Med andra ord, legalisering av förskingring, av erövringskrig, av underkuvande av folk; i en legaliserad, normaliserad och rättfärdigad ideologisk arsenal som innebär att andra kulturer försvinner. Därför representerar överlevnaden av

värderingar, språk, dräkter, färger och världsbilder en kultur av motstånd mot kolonialism och dominans. Det är ett försvar av människors rätt att vara som de är. Det är därför det är grundläggande att återvinna kulturella traditioner och, i vårt fall, majsens kulturella substrat, eftersom de ger mening. Det mexikanska folket är medvetet om detta eftersom vi är grannar till ett land med en kolonial politik.

Nyliberalismen har undergrävt vår kulturella bas och förstört vår ekonomiska bas med ett totalt ekonomiskt beroende; överlämnandet av våra naturresurser innebar också att det mexikanska folket avsåg sig sina rättigheter och, som ett viktigt uttryck för detta, leveransen av billig arbetskraft. Mexiko hade lägre genomsnittslöner än Kina som en komparativ ekonomisk fördel av globaliseringen. Landet levde mellan förstörelsen av territoriet, attacken mot samhällena - ägarna av territorierna - och folkets rättigheter och korrelerat att det viktiga var att vara modern och proamerikansk. Horisonten var att tänka i termer av de värden som marknaden främjar, såsom konkurrens i stället för samarbete och rättfärdigande av personlig vinning på andras bekostnad.

Kapitalismen erbjuder oss, som det viktigaste kulturella faktumet, en känsla av att livet och samhällena går ut på att göra vinst och att detta är mänsklighetens filosofiska, materiella och sociala centrum. Med andra ord, vår utrotning som folk. Samhällsvärden, traditionell kultur, historia hade alltså inget värde i Mexiko, men de fanns kvar - kanske omedvetet - hos människorna. Det som hände var att den mexikanska och latinamerikanska eliten i allmänhet hade av sagt sig sin egen identitet och hade tagit till sig Förenta staternas och den globala marknadens transnationella projekt. Vi hade den globaliserade eliten som reste över hela världen, som bodde på samma hotell eller besökte samma nöjescentra ... en elit på en procent som äger världen och på andra sidan de återstående nittionio procenten av oss som var dömda till identitetsförlust och att sträva efter att nå den ena procenten. Det har varit den kulturella horisont som utformats för oss.

Maribel Acosta Damas - Jag tycker att det är särskilt intressant med den utmaning som Mexiko har ställts inför i sin politik och kommunikationspolitik, att tillsammans med de element som ni pekar på konfrontera en bild av det mexikanska folket som förknippas med narkotikahandel, korruption och våld mot kvinnor. Hur analyserar ni det?

Jesús Ramírez Cuevas - Kom ihåg att det bästa sättet att förgöra ett folk är att få dem att tvivla på deras förmåga att hantera sina liv: "de kan inte hantera det här landet", "våldet har överväldigat dem", "fattigdomen har tagit över dem"; och andra element som våld mot kvinnor. När vi analyserar ett fenomen som förekomsten av våld mot kvinnor har det sin grund i rovdjurskapitalism på grund av bristen på ekonomisk frigörelse för kvinnor, den industriella nedbrytningsprocessen, långa arbetsdagar och usla löner som försämrar familjens samexistens och jämställdhet, vilket gör att rättigheter går tillbaka, särskilt kvinnors rättigheter.

Maribel Acosta Damas- Dessa faktorer har i sin tur ett samband med värdigheten hos kvinnor som minnesplatser, i deras sociala värdighet...

Jesús Ramírez Cuevas - I Mexiko synliggör vi kvinnornas roll i hela nationens frigörelseprocess, från deras plats i självständighetskampen där de var grundläggande, eller i motståndet mot fransmännen eller i den mexikanska revolutionen, liksom i alla de stadier vi har genomlevt.

Maribel Acosta Damas- ... Och i vardagen som väktare av kulturen, av traditionerna, av medborgarskapets och gemenskapens dagliga praxis. Genom att försvara deras värdighet upprätthålls också en nations värdighet...

Jesús Ramírez Cuevas- Det är därför vi främjar demokrati i hemmet. Vi försvarar ett demokratiskt samhälle ekonomiskt, socialt och kulturellt. Men demokrati är också demokrati i hemmet, med andra ord en förändring av rollerna, att inte längre förknippa kvinnor med rollen som vårdare och de som ansvarar för hushållssysslorna. Dessa måste delas av hela familjen, och det är också här som demokratibegrepp som vi arbetar med ska fortsätta att utvecklas i andra mer djupgående förändringar som rör frigörelse, icke-våld och värdighet.

Maribel Acosta Damas - Var tror du att Mexiko är, vart är det på väg, var är dess horisont?

Jesús Ramírez Cuevas- Mexiko befinner sig i en process där man går framåt som land och gör framsteg i den sociala välfärden för

sitt folk. Ojämligheten och fattigdomen har minskat. Landet har nu en regering som ser till majoriteten. Eftersom regeringen innan hade blivit en administratör av kontrakt som tömde de offentliga kassorna och övergav folket. Budgetarna var avsedda för infrastruktur, för näringslivet, för att gynna det globala kapitalet och för ekonomin i norr. Nu ligger tonvikten på att göra något för folket i Mexiko så att de kan leva under bättre förhållanden: de behöver utbildning, hälsa, högre löner, tillgång till naturresurser, fullt utövande av sina rättigheter. Och det är statens roll: att främja dessa mål, att skydda folket. Vi har återställt staten och regeringen för folket.

Maribel Acosta Damas- Vilken roll spelar kommunikationen?

Jesús Ramírez Cuevas- Kommunikation har varit den centrala axeln i omvandlingsrörelsens politik. Det är den viktigaste skölden och murbräckan för att konfrontera de ekonomiska och globala krafter som motsätter sig denna förändring och även för att få majoriteten av mexikanerna att förstå att Andrés Manuel López Obradors regering står till deras tjänst och att den gynnar folkets intressen, att den har en vision om framtiden och att den gör det framgångsrikt. I kommunikationen måste vi uppnå allt detta. Samtidigt måste vi bekämpa den allmänna uppfattningen att det privata är bättre än det offentliga.

Det handlar om att visa - även kommunikativt - att det offentliga är bättre än det privata och att investeringar i människor genom socialt stöd, ekonomiska frigörelseprojekt som gynnar samhällen, kvinnor, i sin tur gynnar alla samhällsklasser. Att lämna människor åt sitt öde är inte en fredsmödel, och det är inte heller hållbart. President AMLO har övertygat landets elit om detta eftersom en modell som marginaliserar leder till våld och social bitterhet. Vi väljer ett projekt som integrerar alla och som är till kollektiv nytta. Vi visar att det är en god väg och även med de begränsningar vi har inom det dominerande ekonomiska systemet är vi fast beslutna att gå vidare med bättre levnadsstandard, tillgång till hälsa, kultur och utbildning. Och denna väg leder till en förändring på medellång och lång sikt för ett samhälle som finner en post-neoliberal utvecklingsväg. Ett samhälle som bygger på folkets frigörelse. Och det innebär att bli medveten om att vi måste delta och organisera oss för att uppnå våra mål.

Maribel Acosta Damas- Och är denna väg hållbar bortom Andrés Manuel López Obrador?

Jesús Ramírez Cuevas- Jag tror att när det gäller en historisk politisk och social rörelse så går den bortom individer, även om den har ledare. Vi har en ny generation som på vägen har lärt sig värderingarna i detta projekt, kommer att bidra till det och kommer att fördjupa det i de nya generationernas vision.

Cubadebate 240403 (ZT)

[¿Cómo hacer una batalla ideológica en un mundo donde la ideología esta desprestigiada?](#)

HÄV BLOCKADEN MOT KUBA!

Bli en del av solidaritetsrörelsen!

Bli medlem i Svensk-Kubanska!

Eller skicka ett bidrag till Stödfonden!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)

Swish 123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Bidrag till insamlingen ?Mediciner till Kuba?

PG 23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72